

NVE
Norges vassdrags- og energidirektorat
Postboks 5091 Majorstuen
0301 OSLO

Skjetten 08.11.2023

VEDR.: HØRING AV SØKNAD OM NEDLEGGELSE AV REGULERINGENE I NORDRE OG MELLOM RØGDEN I ÅSNES OG GRUE KOMMUNER, INNLANDET FYLKE, DERES REF. 202304618-2.

Viser til ovennevnte referanse og oversender høringsuttalelse fra Kalatupa Hytteforening (Org.nr. 921 602 936) i forbindelse med søknad fra Fortum Sverige AB om å legge ned reguleringene i de to magasinene Nordre- og Mellom Røgden i Åsnes- og Grue kommune. Uttalelsene tar utgangspunkt i forholdene ved Mellom Røgden, da det er her vi som hytteforening hovedsakelig vil bli berørt, men antar at også innsigelsene vil gjelde Nordre Røgden. Sjøene ble demmet opp for ca. 70 år siden, og en fjerning av demningene etter så lang tid vil sette varige spor i terrenget.

• **Vannstand 330.3**

- En anbefalt vannstand på 330.3 går igjen i sammendrag fra 2012 og gjengis i særskilt vedlegg til Prop. 1 S (2016-2017) Energi og vassdragsforvaltning 2015.
- <https://www.regjeringen.no/contentassets/5adacac424cc4394b6e1194b4992f81f/m eddelte-vassdragskonsesjoner-2015.pdf s.441/442>
- **Anbefalingen fra NVE bes opprettholdt for fremtiden.**

Allmenne interesser skal vektlegges ved en eventuell nedlegging av dammer ihht. Vannressursloven §41, og allmenne interesser kan i dette tilfelle være:

• **Ferdsel på sjøen**

- Mellom Røgden er et grunt vann. Dette innebærer i dag forholdsvis krevende, sikker, ferdsel på sjøen med båt. I dag benyttes småbåter med elektrisk motor. Forsvarlig ferdsel på sjøen krever vannstand på om lag 330.3 for sommervann. Reduksjon av sommervann vil redusere muligheten for bruk av båt. Rekreasjonsmuligheten for mange vil bortfalle dersom senkningen av vannstanden tilsier at faren for å kjøre på stein/grunn med dertil havari av båt og/eller motor skal være tilstede.
- I Norconsults vurdering av konsekvenser for naturmiljø og allmenne interesser er det i pkt. 3.6 s. 24 angitt at «det er for det meste små robåter som blir benyttet, elektriske motorer er tillatt, men brukes i liten grad». Dette er direkte feil. Av de som har båt på vannet i dag er det i liten grad robåt da de fleste har elektrisk motor.

- Fiske
 - Mellom Røgden er et anerkjent fiskevann. Galldobba er stedsnavnet, som betyr 'Fiskeklass/fiskehytta'. Det er lange tradisjoner med fiske av Stor gjedde, Stor- abbor og tidligere ørret. En tapping av vannet til et lavere nivå vil påvirke gyteplasser og mangfoldet. Galladobba er en del av Finnskogens kulturarv som må bevares.

- Øvrig arts mangfold
 - Med et komplekst og særegent område rundt vassdragene, med myrer, sand og sten rundt vannene kan en reduksjon av vannstand påvirke arts mangfoldet. Dyrenes tilgjengelighet til vann, uten mudder, kan få konsekvenser for mangfoldet. Se også sistesjansenotat_2005-5 (Biofokus) som omhandler bl.a. naturmangfold/verneverdig skog Vestre Løvhaugen
http://lager.biofokus.no/sis-rapport/sistesjansenotat_2005-5.pdf

- Bademuligheter
 - Mellom Røgden byr på mange badeplasser i dag. Det er badeplasser med flotte sandstrender som tiltrekker seg lokalbefolkning så vel som turister til området. Sjøens beliggenhet mtp fylkesveien gjør plassene nordøst attraktive for campingturister, villcampere og øvrig ferdsel på sjøen da det er kort vei for å kunne sette ut båt, kano ol for de som ønsker å benytte sjøen.
 - En senkning under dagens sommervann vil påvirke sandstrender rundt Mellom Røgden. Her vil da mudder og stein påvirke badeforhold og det estetiske bildet av hele området.

- Lokale konsekvenser for hytteforeningen
 - Etablert småbåthavn vil forsvinne, med tilhørende mulighet for å kunne sette båter på vannet.
 - Opparbeidet molo, og avgrenset område for trygg oppbevaring og skjerming fra vær og vind, vil utgjøre et unaturlig inngrep i naturen dersom området blir mudder i stedet for vann.
 - Badestrendene på området vil få en særlig forringelse.
 - En samlet vurdering av mangel på mulighet for båt, i tillegg til redusering av fantastiske bademuligheter vil forringe verdien på tomter og bebyggelse.

Konsekvensene ved fjerning av demningene vil som nevnt i rapporten fra Norconsult være at vannstanden vil bli lavere. Dette vil ha direkte konsekvenser for muligheten av bruk av vannet som rekreasjon både for barn og voksne. Det estetiske bildet av Finnskogen som skog og vann vil påvirkes.

Norconsults øvrige vurderinger mht. konsekvenser for naturmiljø er ikke kommentert.

Med hilsen
 Gunnar Stenbæk
 Leder Kalatupa Hytteforening
 Telefon: 97027735
 e-post: khfleder@gmail.com